

Arunáčala

Lucie Osbornová

(zveřejněno na www.rudolfskarnitzl.cz)

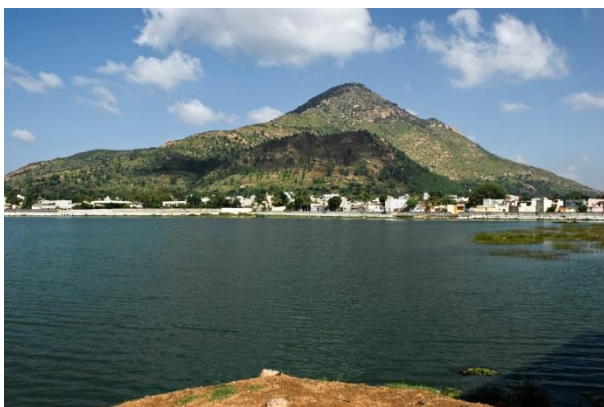
hora Arunáčala

„Arunáčalo! Ty jsi *átman*, který tančí v Srdci jako Já. Srdce je tvé jméno, ó Pane!“
(Šrí Bhagaván, Pět hymnů na Arunáčalu, verš 2)

Purány zmiňují Arunáčalu jako nejstarší horu světa a považují ji za srdce vesmíru. I vědci uvádějí názor, že východní horský hřeben náhorní plošiny Indie, známé jako Dákhin, je pravděpodobně nejstarší částí zemské pevniny.

Arunáčala má mnoho jmen – Arunagiri, Sonagiri, Sundarasanagiri, Annamalai, abychom jich uvedli alespoň několik. Také se nazývá Tejolingam, lingam záře, což je beztvarym symbolem Šivy.

Slovo Arunáčala, vzniklo kombinací dvou sanskrtských výrazů – *aruna* a *áčala*. *Aruna* znamená červeň a *áčala* znamená nepohnutost, horu, tedy červenou horu. Bývá také nazývána horou svatého ohně. Filozofové udávají jiný výklad pro její název. Hora podle nich reprezentuje Šivu a Parvátí – Šivovu manželku. *Aruna* je tolik co síla (*šakti*), osvobození od vázanosti, od párů protiv, od veškeré činnosti a dále znamená i přímost, ticho, jas apod.

Ačala, jakožto Šiva, znamená nepohnutost, absenci pohybů, stabilitu ve všech kvalitách *aruny*, třebaže je ve své vnější viditelné nepohnutosti (hory) dynamická. Představuje realizaci, ve které je aktivita v rámci neaktivity a neaktivita v rámci aktivity. Zdá se, že pravým významem slova je, že člověk může dosáhnout spojení jedině soustředěním se na Boha, když je volný od

světské připoutanosti.

Tvar hory se podobá Šrí Čakře, symbolu vesmíru a šaktové (*ctitelé šakti – tvořivé energie*) považují tuto horu za Šrí Čakru samu o sobě. Je známo, že Bhagaván Ramana se velkým zájmem účastnil umístění Šrí Čakramu v chrámu zasvěceném jeho matce.

Šivovi stoupenci považují tvar božské hory Arunáčaly za formu Šivy, která se objevila mezi Bráhmou a Višnuem jako sloup ohně, který neměl začátek ani konec a který se tu projevil proto, aby rozptýlil jejich nevědomosti. Oba (Brahma i Višnu) se bezúspěšně pokoušeli uvědomit či zachytit přítomnost Šivy, třebaže vyvinuli nejvyšší možné úsilí. To je ukázkou neschopnosti mysli či intelektu vystoupit nad sebe, nad omezení dané myslí či intelektem.

Arunáčala se v hinduistické tradici ztotožňuje se *Sudaršanou* (kolem či diskem Višua). V této formě božství se *Sudaršana* jeví jako aspekt síly či divokosti, vyzbrojený ničícími zbraněmi. Když hledající pronikne skrze zdání toho, co hrozného se v něm – v hledajícím – jeví (tedy dolů směřující náchylnosti vlastní psychiky), pak se odhalí milost ve formě lásky a soucitu. Podobně se vyjadřuje Dr. Mees, který je autoritou ve výkladu symbolismu. Říká, že původní význam *Sudaršany* spočívá ve zničení nízkých náchylnosti v člověku, což umožňuje odhalit lásku a krásu.

Mnoho světců a mudrců zpívalo a skládalo písně ke chvále a významu Arunáčaly a někteří tam dosáhli osvětlení. Zdá se, že i Šankara navštívil Arunáčalu. V jednom ze svých děl nazývá Arunáčalu horou Meru. Říkal, stejně jako Bhagaván, že tu lze potkat *Siddha Puruši* (dokonalé jogíny). Jedním ze známých světců, který uctíval Šivu, byl Virúpákša a žil v jeskyni na jihovýchodní straně Arunáčaly. Někteří stoupenci tu za tiché meditace slyší posvátný zvuk Óm. V jeskyni je světec pohřben a jeskyně po něm nese jméno. Bhagaván v ní strávil 17 let a později se přestěhoval do Skandášramu, protože tam prýštil pramen, který nikdy nevysychal a podobně jako Ganga se nikdy nezhoršil.

Mudrci říkají, že člověk může dosáhnout spásy, když se narodí v Tiruvaruru či když zemře v Benáresu, když provádí uctívání v Čidambaramu nebo pouze tím, že **myslí na Arunáču**. To stvrzuje i Bhagaván.

Bhagaván říkal, že Arunáčala je horou světla. Někdy ve 30 letech, jedna uctívající z Francie, Sudžata Sen, strávila celou noc na hoře, když tím chtěla vyjádřit protest vůči nařízení vedení ášramu, které vydalo zákaz, že ženy nesmějí zůstat v ášramu po setmění. To totiž býval pro stoupence nejkrásnější čas. Tehdy Bhagaván dlouho sedával se stoupenci v zářivém tichu. Sudžata druhý den vyprávěla, že byla zavedena do hory a našla v ní celý svět, který popsala. Příliš se jí nevěnovala pozornost a říkalo se, že se asi jedná o sen či fantazii. Zarážející ovšem je, že mnoho let později, v roce 1970, jiný stoupenec jménem Tandom, prožil podobnou zkušenost, kterou popsal. Jeho popis připomíná Danteho Inferno a po stupních se dostával ke světlu, ve kterém se všechno projevení rozpustilo v čirém pocitu „Já Jsem“.

Višvanáthasvámí, který již od chlapeckých let strávil mnoho let s Bhagavánem, vyprávěl, že mu Bhagaván jednou řekl, že měl nespočetné vize o Arunáčale, že spatřil skvostné paláce uprostřed nádherných hájů. Doslova řekl: „Ocitl jsem se ve velkém shromáždění mudrců a jogínů na planině u velké vodní plochy. Obličje shromážděných mi připadali známé. Bylo tam podium, tak jsem tam vystoupil, sedl si a pravou ruku jsem držel v *činmudře*. Měl jsem dojem, že sedím na svém obvyklém místě a v obvyklé pozici.“. *Činmudra* je

postavení pravé ruky, držené zpříma, kdy palec a ukazovák jsou spojeny a ostatní prsty vztyčeny. Je to pozice Dakšinamurtiho a představuje spojení jedince s *brahman*, které je transcendentní skutečností nad třemi *gunami*.

V *Puránách* se uvádí, že existuje *Siddha Puruša*, pradávny učitel, v podobě mladíka, jak sedí na vysokém svahu na Arunáčale, pod obrovským banyánovým stromem, odkud šíří své učení zářícím mlčením.

V dřívějších dobách bývalo Bhagavánovým zvykem se potulovat po hoře. Jednoho dne, došel k vyschlému korytu potoka a spatřil tam nesmírně velký banyánový list, až jej to udivilo. List podnítl jeho zájem a pokračoval dále, aby zjistil, kde ten strom roste. V dálce spatřil obrovský banyánový strom, rostoucí na příkré stráni. Když se k němu blížil, v nepozornosti šlápl do hnízda sršňů. Nohu nechal za trest na místě, dokud se hněv sršňů na rušiteli nevyřádil. Zle nohu popíchali.

Bhagaván už dál ke stromu nepokračoval a vrátil se zpátky. Od té doby nikomu nedoporučoval, aby se ono místo snažil najít. Bylo nepřístupné, a proto každého od toho zrazoval. Prohlásil: „Je to nemožné, já to vím. Stojí psáno 'Nemůžeš spatřit mou tvář, neboť člověk mě nesmí spatřit, má-li zůstat naživu' (Exodus 33,20).“ Omezené ego musí zemřít, než může spatřit Nekonečné a ponořit se do Něj.

Každá snaha psát o Arunáčale je jako když chcete namalovat lilii. Není možné ji popsat lépe a jasněji, než to učinil sám Bhagaván. V takových případech není žádný rozdíl mezi ním a horou. Tehdy Arunáčala hovoří ve tvaru Bhagavána sama o sobě! Jako Bhagaván, tak i hora tu je najednou živá a přistupuje k nám s nepopsatelnou jemností jako milovaný našeho srdce. Co může být bližší

a dražší než náš vlastní *átman*, Arunáčalo?

„Ó nektare vyvěrající v srdcích uctívajících ty přistave mé spásy.“

„Jediný *átman*, jediná skutečnost, věčně existuje. Když i v dávných dobách mladý učitel Dakšinamurti toto odhalil mluvou beze slov (tichem), kdo jiný by byl schopen to vyjádřit slovy?“

Bhagaván vysvětloval, že se vesmír podobá malbě na plátně a plátnem, že je červená hora Arunáčala. Konečností či účelem vesmíru je Arunáčala. Když meditujeme o Arunáčale či *átmanu*, pak vystávají vibrace Já. Když hledáme prvotní zdroj já, pak zůstává jen „Já jsem Já“, a to je nevyjádřitelné. První verš Bhagavánova *Svatebního věnce písmen* to jasně vyjadřuje: „Ó Arunáčalo. Ty vykořeňuješ ego těch, kteří o Tobě meditují v srdci.“

Bhagaván zřídka dával nějakou radu stoupenci, pokud nebyl dotazován. Avšak z celého srdce každého povzbuzoval, aby chodil *pradakšinu* okolo Arunáčaly, neboť to bylo pro *sádhanu* každého velmi prospěšné. On sám nesčetněkrát horu obešel. Uctívání se vyjadřuje tím, že se obchází objekt uctívání s tichou myslí, mentálně upnutou na objekt, nebo s prozpěvováním posvátných nápěvů. Důležité je, abychom v té době nedávali prostor jiným myšlenkám. Obyčejně se chodí naboso. Nejpříznivější dobou je doba úplňku měsíce, pak Šivarátri, svátek Šivovy noci, a dále Kartikai, noc, kdy je zapalován oheň na vrcholu hory. Říká se, že poutník je tehdy doprovázen neviditelným zástupem *siddhů* a mudrců.

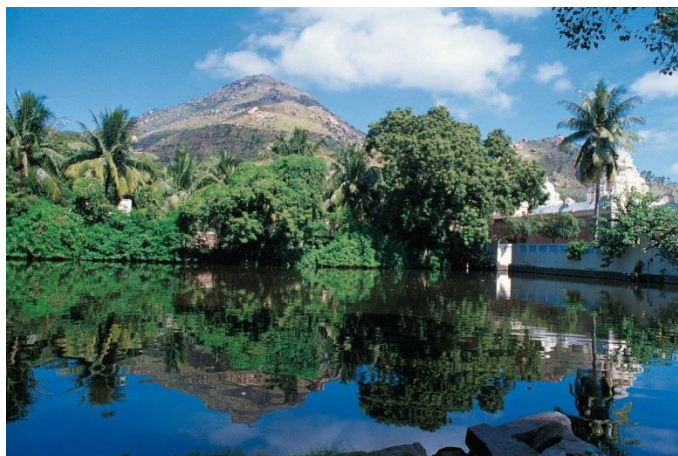
V Indii je mnoho posvátných míst, která představují různé úrovně spirituality. Mezi nimi vystupuje Arunáčala jako centrum přímé cesty, vedené za tichého vlivu gurma. Je to centrum a cesta, kde fyzický kontakt s guruem není zapotřebí. Tiché učení působí a hovoří přímo v Srdci. V Bhagavánovi bylo cosi základně nepohnutelného, něco podobného skále, i když on sám měl tisíce tváří. Když byl dotázán, tak hovořil a vysvětloval. Avšak jeho nejmocnější a nejvíc inspirující učení bylo učení podobné Arunáčale či Dakšinamurtimu. Bylo to učení pronášené v úplném tichu. Bhagaván, který byl ztotožněn s Arunáčalou, uvedl v život její nesmírnou potencialitu duchovní regenerace, která se v ní nachází.

Bude na místě zmínit úvodní verš vyjadřující požehnání k *Pěti hymnům o Arunáčale*. Uváděl totiž svým obsahem spíše do rozpaků, než vysvětloval, neboť nebylo jasné, kdo

napsal jeho znění, totiž: „*Paramátman*, které je stejné jako Arunáčala či Ramana.“ Na toto téma byl dotázán Rámačandra Ajer, jeden z nejstarších stoupenců, který se kdysi vzdal své právnické praxe, aby mohl sloužit Bhagavánovi, stejně tak Višvanáthasvámí. Podali k tomu následující výklad. Jednoho dne, kdy Bhagaván vyšel z jeskyně Virúpákša na svou obvyklou procházku, jakýsi Amritánanda Jati položil na Bhagavánovo sedátko list papíru, na kterém ve veršované malajalamštině napsal otázku, jejíž odpověď už dávno toužil znát. Chtěl vědět, co Bhagaván opravdu je: „Jste projevením Pána Višnu, nebo Šivy, nebo velkého gramatika Vararučiho, nebo jste největší z asketů?“

Když se o něco později k jeskyni vrátil, zjistil, že už i Bhagaván je nazpět. Na druhé straně listu byla napsána Bhagavánova odpověď, také ve veršované malajalamštině. Když Amritánanda odpověď přečetl, celý se roztrásl a jak se sám vyjádřil, padl Bhagavánovi k nohám jako podřatý strom. Odpověď zněla: „Srdce ve tvaru lotosu, které je ve všech, Višnuem počínaje, svítí jako absolutní vědomí, *paramátman*, které je stejné jako Arunáčala-Ramana. Když se mysl rozpustí v lásce k Němu a dosáhne nejvnitřnější hlubiny Srdce, kde On, jako milovaný, sídlí, pak se otevře jemné oko čirého intelektu a On se odhalí jako čiré Vědomí.“

Osborne k tomu říká: „Nesmírnou milostí Bhagavána byla cesta sebezkoumání přinesena do života lidí a byla dána do podoby nové cesty, kterou lze vykonávat v podmínkách moderního světa, protože nevyžaduje žádný rituál. Vytvořením nové cesty, která odpovídá potřebě doby, učinil Bhagaván z Arunáčaly spirituální centrum světa. Teď když odložil své fyzické tělo a je jedno s Arunáčalou více než kdy jindy, mocně z něho vychází jeho milost a vedení těm, kteří se k němu obracejí a hledají jeho pomoc. Je jedno, zda jsou od Arunáčaly vzdáleni. Arunáčala mnohé přitahuje, neboť působí jak na ty, kteří byli během jeho života jeho přímými žáky, stejně tak na ty, kteří přišli později.“

Jak za života Bhagavána, tak i nyní se můžeme obrátit a mluvit s Arunáčala-Ramanou. Bhagaván poskytl mnoho projevů své trvalé přítomnosti. Vždy přítomný, všepřonikající, kam by mohl jít? Vně projevený a viditelný jako hora, bude zde stále a povede nás tak jako dříve. Říkával: „Jen tělo putuje, *átman* pouze je.“ Jeho tělo putovalo a zmizelo. On je stále a je viditelnou oporou milosti Arunáčaly. Je velkým požehnáním přijet do Tiruvannamalai a zůstat tam. Člověku připadá, že každý den je tam darem a nemůže jinak než pociťovat Bhagavánovu přítomnost, vyzařování a mocnou duchovní podporu pro všechny, kdo ji hledají a jsou dostatečně pokorní, aby se podrobili účinku jeho učení.

Zmiňme historku, kterou sdělil Mahářiši o Arunáčale: „Někdo z ciziny mi napsal, že mne prosí o zaslání kamínku z nejposvátnějšího místa Arunáčaly. On neví, že celá hora je svatá. Je to sám Šiva. Jako se my ztotožňujeme s tělem, Šiva si zvolil se ztotožnit s horou. Arunáčala je

čiré uvědomování ve tvaru hory. Ze soucitu k těm, kteří ho hledají, Šiva si vyvolil, že se odhalí ve formě viditelné hory. V blízkosti hory hledající obdrží vedení a útěchu, když u ní zůstane.“

Je vhodné zmínit, jaký cirkus se v Tiruvannamalai odehrává, když nastane úplněk. Tehdy se sjíždí okolo půl milionu lidí, aby obcházeli Arunáčalu. Ještě více lidí obchází horu o festivalu Kartikai Deepam a během svátku Šivovy noci. Je tomu asi necelých deset let, co jeden známý filmový herec promluvil v televizi o Arunáčale a Ramanu Mahárišim. Tím vzbudil nadšení a zástupy lidí se začaly zvětšovat. Sjíždějí se ze všech koutů země a na 24 hodin se kolem hory vytváří věnec lidí. Přijíždějí v nacpaných autobusech a vlacích, v nesčíslných autech a nákladních vozech a ty všechny ucpávají uličky města. Arunáčala od nepaměti přitahovala hledající, nicméně leží trochu stranou. Pouze několik opravdu hledajících přicházelo uctívat Šivu. Je ovšem zřejmé, že zástupy, které nyní při úplňku horu obcházejí, nejsou tvořeny těmi, kteří hledají duchovní spásu. Od úst k ústům se rozneslo, že z obcházení hory může plynout i materiální prospěch. To ovšem způsobilo nárůst obcházejících. Síla hory je taková, že i lidé, kteří původně přicházeli z pouhého očekávání, že se jim vyplní materiální přání a nepociťovali náklonnost k duchovní cestě, začali pociťovat touhu se o úplňku k hoře

vracet, protože při obcházení Arunáčaly vnímali cosi, co jejich bytosti nově naplňovalo. Je možné potkat mnoho lidí, jejichž životy se tímto změnily. Ramana Maháriši říkával, že je dobré obcházet horu, ať je důvod jakýkoli, neboť Arunáčala pomalu, ale jistě a trpělivě vpravuje touhu po duchovním poznání všem těm, kdo ji obcházejí. V knize *Hovory o seberealizaci*, je uveden rozhovor mezi Annamalai svámím a Davidem Godmanem o Arunáčale, a tak jej

tu uvádím.

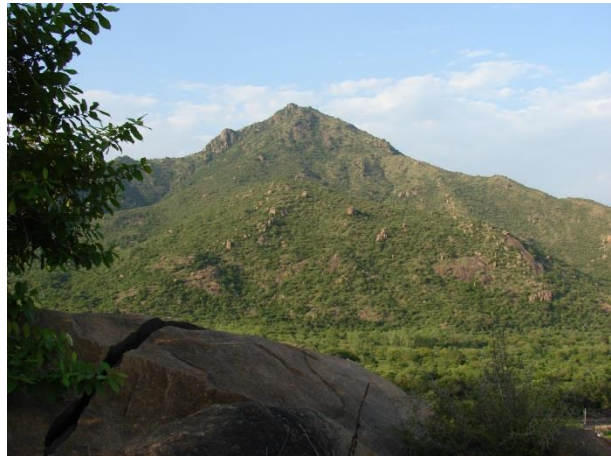
Ot.: Jaký je význam Arunáčaly? Minulou noc byl úplněk. Okolo hory chodilo velké množství lidí, já také.

A.S.: Není to obyčejná hora. Není jako ostatní hory na světě. Je to spirituální hora. Ti, kdo se s ní ztotožní, pociťují magnetický tah k *átmanu*. *Átman* je beztvarý, ale tady je ve tvaru hory, ta je plná energie. Hledající, kteří k ní přijdou s touhou realizovat *átman*, mohou mít z obcházení hory velký užitek. Obcházení hory vám může být při *sádhaně* velmi nápomocné. Pod zemí je všude voda, ale jsou místa, kde ji snadněji dosáhnete. Podobně i *átman* je všude. Není místa, kde by nebyl, ale je také pravda, že jsou určitá místa a určití lidé, okolo kterých lze snadno pocítit přítomnost *átmanu*. V blízkosti hory je přítomnost *átmanu* mocnější a samozřejmější než kdekoli jinde. Nicméně velikost slávy této hory se nedá slovy vyjádřit. Člověk ji musí sám zažít.

Často říkáme, že jsme krásně spali, ale když nás někdo požádá, abychom ten krásný pocit popsali, co máme říct? Můžete jej zažít, stát se jím, ale chybí schopnost jej popsat. Takový je *átman*. Můžete ho zažít, stát se jím, ale slovy onen stav popsat nedokážete. Totéž

můžete říct i o této hoře. Můžete ji zažít, ale nemůžete svůj pocitový stav uspokojivě vysvětlit.

V indické mytologii máme strom, který splňuje přání. Když ten strom najdete, pak cokoli si přejete, vše vám splní. Arunáčala má stejný věhlas. Proto sem přichází při úplňku tolik lidí a chodí kolem ní. Velmi málo jich však prosí o osvětlení, nepřetržitý mír. Všechny bytosti nakonec hledají stálý mír, ale kdo zde o něj žádá? Jste-li připraven, abyste přijal mír, Arunáčala vám ho poskytne.

Mír v nás již je, ale lidé si ho neuvědomují, takže ho hledají na nejrůznějších místech venku.

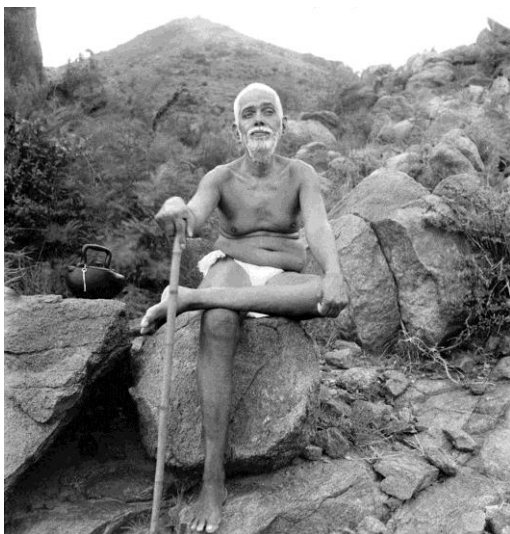
Ot.: Je to víra v Arunáčalu, co poskytuje ony výsledky, nebo je v ní vlastní síla, která není závislá na mé víře?

A.S.: Je možno říci, že Arunáčala je světlem. Svítí a je jedno, zda v ni věříte či ne. Když se přiblížíme k lampě, bude na vás svítit, ať v ni věříte či nevěříte. Arunáčala je světlem *átmanu*. Toto světlo *átmanu* bude pokračovat ve svícení, i když odmítáte věřit, že tu světlo je.

Ot.: Je Arunáčala jediným takovým místem, nebo jsou také jiná podobná místa? Slyšel jsem, že jsou mocná místa i v Himálajích.

A.S.: Sám Bhagaván prohlásil, že Arunáčala je nejmocnější ze všech posvátných míst. Existují i jiná mocná svatá místa ve světě, ale žádné nemá takovou sílu jako Arunáčala. Bhagaván o ní psal ve svých verších.

Je zde nesmírné množství šakti, tj. spirituální energie. Můžeme si jí nabrat, kolik chceme. Nezáleží na tom, kolik si jí vezmeme. Původní množství se nikdy nezmenší. Je nevyčerpatelným zdrojem. Ještě než sem Bhagaván přišel, žilo tu mnoho mudrců, kteří sami objevili sílu Arunáčaly. Mnozí zde realizovali *átman* a připisovali svou realizaci síle a milosti této hory. Bhagaván ji oslavil ve svých verších a i jiní mudrci popisovali její spirituální velikost

svými verši a učením.

Ačkoli mudrci chválili horu, neuspěli ve vylíčení její velikosti tak jako Bhagaván, který rozhlásil její moc po celém světě. Bhagaván veřejně odhalil tajemství Arunáčaly, a proto sem přijíždí tolik cizinců.

Vždy tvrdil, že síla této hory nespočívá v tom, zda v ní stoupenec věří. Připodobňoval, že když sedíme ve stínu stromu, pociťujeme chladivý stín. To je fyzickým faktem, nikoli věcí víry. Říkal, že Arunáčala působí stejným způsobem, tj. působí na lidi, kteří tu jsou, ať věří či nevěří.

Jednou prohlásil, že Arunáčala je jako oheň. Když se přiblížíte, pocítíte žár, ať věříte, nebo ne. Také jsem jednou zaslechl, že říká: „Půjdete-li kolem hory, poskytně vám milost, i když ji nebudete chtít.“